

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВА ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ**

Освітньо-професійна програма Політологія
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – магістр

Розробник:

Помаз Юлія,

к. і. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

д. політ. н., професор

Полтава, 2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Світова політична історія обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Помаз Юлія , к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 459, навчальний корпус № 4 e-mail: iuliia.pomaz@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-yuliya-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: цикл гуманітарних дисциплін

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти знань про основні проблеми політичної історії, пов'язані з формуванням і розвитком світової цивілізації.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування уявлення про основні політичні процеси в ході історичного розвитку суспільств від епохи стародавнього світу до початку XXI століття;
- висвітлення закономірностей розвитку політичного життя суспільства, діяльність державних інститутів, політичних партій і громадських організацій, політичних діячів;
- аналіз й інтерпретація різних політичних процесів минулого і сучасності;
- розуміння здобувачами вищої освіти історичних процесів минулого для вироблення дієвих напрямних та гуманістичних культурних орієнтацій у реаліях сьогодення.

Компетентності		Програмні результати
загальні	спеціальні	
ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до курсу «Світова політична історія»

Тема 2. Політична історія Стародавнього Сходу

Тема 3. Політична історія Стародавньої Греції та Риму

Тема 4. Політичний розвиток світу в період Середньовіччя

Тема 5. Політичний розвиток світу в період Нового часу та розвитку індустріального суспільства (кінець XIX – поч. XX ст.)

Тема 6. Політичний розвиток світу (1914 - 1945 рр.)

Тема 7. Крах комуністичних тоталітарних режимів в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Розпад СРСР

Тема 8. Основні тенденції політичного розвитку держав світу наприкінці XX – на початку XXI ст.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 135. Кількість кредитів – 4,5. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 01	31	31	19
ПРН 02	31	31	19
ПРН 05	7	7	3
ПРН 06	31	31	19
Разом	100	100	60

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Написання реферату			
Тема 1. Вступ до курсу «Світова політична історія»	5					5
Тема 2. Політична історія Стародавнього Сходу	5					5
Тема 3. Політична історія Стародавньої Греції та Риму	5					5
Тема 4. Політичний розвиток світу в період Середньовіччя	5					5
Тема 5. Політичний розвиток світу в період Нового часу та розвитку індустріального суспільства (кінець XIX – поч. XX ст.)	5	10				15
Тема 6. Політичний розвиток світу (1914 - 1945 рр.)	5					5
Тема 7. Крах комуністичних тоталітарних режимів в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Розпад СРСР	5			10		15
Тема 8. Основні тенденції політичного розвитку держав світу наприкінці XX – на початку XXI ст.	5	10				25
Самостійна робота (написання реферату)			10			10
Екзамен					20	20
РАЗОМ	40	20	10	10	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Алексеев Ю., Вертегел А., Казаков О. Всесвітня історія : навч. посіб. / За ред. Ю. Алексеева. Київ : Каравела, 2006.
2. Бердичевський Я. М., Ладиченко Т. В. Всесвітня історія XX ст. : навч. посіб. Запоріжжя : Прем'єр, 2007. 496 с.
3. Воронянський О. В. Всесвітня історія XX ст. : навч. посіб. Харків : Парус, 2006. 336 с.
4. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918-1945 рр. Київ : «Слово», 2003.
5. Голованов С. О. Всесвітня історія : навч. посіб. / За ред. Ю. М. Алексеева. Київ : Каравела, 2006.
6. Історія сучасного світу : соціально-політична історія XV–XX ст. : навч. посіб. / Ю. А. Горбань, Б. І. Білик, Л. В. Дячук та ін.; За ред. Ю. А. Горбаня. Київ : Знання, 2007. 489 с.
7. Корицький А. М. Новітня історія Азії та Африки : навч. посіб. Львів : Афіша, 2004. 430 с.
8. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 – початок XXI ст.): навч. пос. для студ. ВНЗ / За ред. М. Швагуляка. Львів: Тріада Плюс, 2011. 700 с.
9. Орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2017. 944 с.
10. Томахів В. Я., Гурик М. І. Світова політична історія. Опорний конспект лекцій. Тернопіль: «Економічна думка», ТНЕУ, 2020. 101 с.

Допоміжні

1. Балацька О. Б. Політичне насилля як світова проблема: глобальні тенденції. *Гілея*. 2015. Вип. 99.
2. Бебик В. М., Шергін С. О., Дегтерьова Л. О. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 208 с.
3. Глиняний В. П. Історія держави і права зарубіжних країн : навч. посіб. / 6-те видання. Київ : Істина, 2009. 768 с.
4. Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г. Всесвітня історія : навч. посіб. Київ : Знання, 2002.
5. Горбань Ю. А. та ін. Історія сучасного світу: навч. посіб. Київ : Телепресінформ, 2001.
6. Горбулін В. Гібридна війна: все тільки починається... *Дзеркало тижня*. 2016. № 11.
7. Дівак В. Сепаратизм як геополітична зброя: виникнення нових квазідержав на карті світу. Пошук критеріїв міжнародного визнання невизнаних державних утворень. *Віче*. 2016. № 3.
8. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер з фр. Є. Марічева, Л. Погорелової, В. Чайковського. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005. 903 с.
9. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-1945) : навч. посіб. Київ : Комп'ютерплес, 2001.
10. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002). Вінниця : «Фоліант», 2003.
11. Історія сучасного світу : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. Ф. Салабай, І. Д. Дудко, Л. О. Титаренко та ін.; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. К.: КНЕУ, 2006. 232 с.
12. Каландаров Н. Нові геополітичні тенденції і процеси глобалізації у світовій політиці. *Гілея*. 2014. Вип. 87.
13. Крушинський В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика, 1945-1980 : навч. посіб. Київ : Либідь, 2007. 191 с.
14. Мартиненко А. К., Мартиненко Б. А. Міжнародні відносини 1945-1975 років : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавництво «Ліра», 2007. 366 с.
15. Міжнародні організації : навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В, Кутайні 3. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 440 с.
16. Нариси з історії дипломатії України / Під ред. В. А.Смолія. Київ : «Альтернативи», 2001.
17. Помаз Ю. В. Форми та методи антирелігійної діяльності органів державної влади наприкінці 1950-х – у першій половині 1960-х рр. в Українській РСР. *Ідентичності та політичні інститути: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції* / за заг. ред. Ф. В. Барановського, Л. О. Дудки. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 103-107.
18. Прошин Д. В. Тероризм у контексті демократичних транзитів. *Гілея*. 2014. Вип. 90.
19. Романюк Н., Рудницька У. Глобалізаційні взаємодії як чинник геополітичної структуризації сучасного світу. *Гілея*. 2016. Вип. 104.
20. Салабай В. Ф., Дудко І. Д., Борисенко М. В., Чуб М. П. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики. XX – початок XXI ст. : навч. посіб. 2-ге вид., без змін. Київ : КНЕУ, 2008. 368 с.

21. Сіромська Р. Історія Західної Європи та Америки другої половини ХХ – початку ХХІ ст. : практикум для студентів іст. фак-ту. Частина друга. Львів : Тріада плюс, 2008. 212 с.

22. Троян С. Еволюція системи міжнародних відносин після 1991 року. *Зовнішні справи*. 2016. № 11.

23. Чекаленко Л. Концепція безпеки: сучасне прочитання. *Зовнішні справи*. 2017. № 4.

24. Якименко М., Помаз Ю. Еволюція політики уряду Російської імперії щодо трудових мігрантів епохи аграрних реформ (друга половина ХІХ – початку ХХ ст.). *Політичні трансформації сучасного суспільства: колективна монографія* / за наук. редакцією Т. Шаравари. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. С. 39-44.

25. Яценюк П. І., Пішак В. І. Історія Росії (ХХ – початок ХХІ ст.) : метод. посіб. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2006. 80 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Британская империя в цвете // URL: www.ex.ua/16727307;
<https://www.youtube.com/watch?v=udDvzmzS4Y0>;

2. Вторая мировая в цвете (2009) // URL: dokpro.net/populiarnye/814-vtoraya-mirovaya-v-cvete-23-05-2014.html

3. Диктаторы. Тайны великих вождей. Две жизни председателя Мао // URL: www.youtube.com/watch?v=duUibIBLFBo

4. Диктаторы. Тайны великих вождей. Корейский рубеж // URL: www.youtube.com/watch?v=lw3fnGJF8Eo

5. Ганди. Часть 1. Путь Махатмы // URL: www.youtube.com/watch?v=rsiHx7_31qw;

Ч.2. Дорога к славе // URL: www.youtube.com/watch?v=fw78bozeDuI,

Ч.3 Дорога у свободе // URL: www.youtube.com/watch?v=7T_zFnOZeAY

6. Взлет и падение Японской империи

Ч.1. Рождение империи восходящего солнца»,

Ч.2. Вторая мировая война // URL: documentalfilms.ucoz.ru/load/voennaja_tematika/prochie_filmy/vzlet_i_padenie_japonskoj_imperii/28-1-0-18377;

7. Карозерс Т. Противодействие распространению демократии. URL: http://www.globalaffairs.ru/number/n_6559

8. Корейский рубеж. Война в Корее // URL: lookwar.com/local/korey/932-koreyskiy-rubezh-voyna-v-koree.html

9. Мао и Сталин // URL: www.youtube.com/watch?v=PCR6a5gTUUY

10. Мао и Чан Кайши. Русские дети // URL: www.youtube.com/watch?v=OBMR1D8yFCY

11. Неру. Становление // URL: www.net-film.ru/film-39420/

12. Перл Харбор. Без грифа секретности URL: www.ex.ua/73327996

13. Поля сражений. Перл-Харбор // URL: dokonline.com/dokumentalnie-filmi/17719-polya-srazheniy-perl-harbor-discovery.html

14. Поля сражений. Маньчжурия URL: voenhronika.ru/publ/sovetsko_japonskaja_vojna/polja_srazhenij_manchzhurija_zabytaja_pobeda_velikobri_tanija_2000_god/36-1-0-186

15. Разрушенная Япония. / Japan in Ruins. (2005) URL: www.ex.ua/5293123?r=1987

16. Секунды до катастрофы. Нагасаки: забытая бомба // URL: www.youtube.com/watch?v=MQu2Ds76D5o

17. Секунды до катастрофы. Перл Харбор // URL: dokonline.com/dokumentalnie-filmi/11900-sekundy-do-katastrofy-perl-harbor-2011-national-geographic.html

18. Хиросима // URL: online-docfilm.com/bbc/baccident/880-hirosima.html

19. Цвет войны. 4: Япония во Второй Мировой войне // URL: filmyhd720.ru/online/tsvet_voyni_4_yaponiya_vo_vtoroy_mirovoy_voynе_tv

20. Сайт Институту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL : <http://www.ipiend.gov.ua/>